

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM
2010-06-15
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
8169-10 E
8170-10 E
Enhet 2:1

SÖKANDE

Servera R&S AB, 556233-2451
112 89 Stockholm

Ombud: Stig Hermansson
Servera
112 89 Stockholm

MOTPART

1. Laholms kommun
Stadshuset
312 80 Laholm

2. Hylte kommun
314 80 Hyltebruk

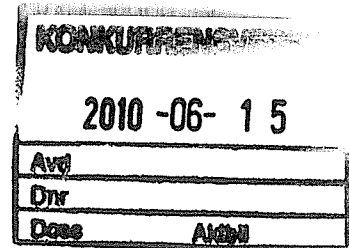
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2001:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut upphör därmed att gälla.

Dok.Id 20657

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197	Sten Sturegatan 14	031 - 752 70 00	031 - 711 78 59	måndag - fredag
400 15 Göteborg		E-post: forvaltningsratten@goteborg.dom.se		09:00-15:00

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM****BAKGRUND**

Laholms och Hylte kommuner har bjudit in leverantörer att lämna anbud i upphandling (öppet förfarande) avseende ramavtal gällande livsmedel med dnr 09-378 SeN. Anbudstiden löpte ut den 12 mars 2010.

Förvaltningsrätten beslutade den 11 mars 2010 att upphandlingen inte fick avslutas innan rätten avgjort målet slutligt eller något annat beslutats.

YRKANDEN

Servera R&S AB (bolaget) begär överprövning och yrkar att förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen ska göras om. Som skäl för sin begäran om överprövning anför bolaget sammanfattningsvis att Laholms och Hylte kommuner har brutit mot LOU och de grundläggande unionsrättsliga reglerna genom att medvetet ha anpassat upphandlingen till att i vissa delar enbart innehålla produkter som är producerade av svenskt kött på ett sätt som strider mot 1 kap. 9 § LOU.

Laholms kommun bestrider bifall till ansökan och anför huvudsakligen följande. Bolaget har bekräftat att bolaget kunnat lämna anbud i upphandlingen som uppfyller de i förfrågningsunderlaget ställda skalkraven. Bolaget har inte visat att den brist som bolaget anser belastar upphandlingen är sådan att den medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada. Därmed saknas skäl för förvaltningsrätten att pröva om den upphandlande myndigheten har brutit mot bestämmelserna i LOU. För det fall rätten finner annorlunda åberopas vad gäller förfrågningsunderlagets krav på djurskyddshänsyn Miljöstyrningsrådets upphandlingskriterier för kött, fågel och fisk, som bland annat anger att kraven i svensk djurskyddslagstiftning på intet sätt kan anses vara orimliga. Upphandlingen strider därför inte mot 1 kap. 9 § LOU på sätt bolaget gör gällande.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2**DOM**

Hylte kommun har förelagts att svara men har inte hörts av.

DOMSKÄL*Tillämpliga bestämmelser*

Av 16 kap. 2 § LOU första stycket ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Utredningen i målet

Upphandlingen avser Laholms och Hylte kommuners behov av livsmedel. Av förfrågningsunderlaget framgår att ett flertal produkter som omfattas av upphandlingen ska vara producerade enligt EU:s grundläggande djurskyddsregler och därutöver antingen uppfylla bestämmelserna i svensk djurskyddslagstiftning eller närmare angivna specifika krav som återfinns i nämnda regelverk.

Servera menar sammanfattningsvis att ingen producent med produktion utanför Sverige har kännedom om eller kan uppfylla angivna krav. Enligt bolaget skulle ett sådant krav även vara oproportionerligt. EU:s medlemsstater har ett stort utrymme att tillämpa strängare nationella regler. De svenska djurskyddsbestämmelserna ställer bland annat hårdare och mer precisa krav än de minimikrav som finns i EU:s skyddsdirektiv. Hänvis-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

ningen till svensk djurskyddslagstiftning eller specifika krav som anges i detta regelverk utestänger enligt bolaget i praktiken samtliga produkter som är producerade i andra länder, vilket strider mot principerna om lika-behandling och icke-diskriminering. Konkurrensverket, som är tillsynsmyndighet för offentlig upphandling, har i en tidigare granskning av kommunernas nu aktuella upphandling gjort samma bedömning. Vidare menar bolaget att om kommunen ställer krav på svensk djurhållning så måste det också finnas möjlighet att kontrollera uppföljningsgraden av kravet samt att EU har inte har utvecklat något gemensamt regelverk för uppföljning av djurhållning, vilket innebär att det är ogörligt att kontrollera och följa upp att den information som lämnas i anbuden är korrekt.

Förvaltningsrättens bedömning

Djurskyddslagstiftningen inom EU är inte helt harmoniserad utan medlemsstaterna har möjlighet att tillämpa nationella bestämmelser. I dessa fall gäller principen om ömsesidigt erkännande. Principen gäller för den offentliga upphandlingen och innebär att en vara som lagligen tillverkats eller saluförts i ett av EU:s medlemsländer ska kunna säljas i alla andra medlemsländer. Enda undantaget från denna princip är de restriktioner som en stat kan införa om det kan hävdas att det finns särskilda skyddsintressen för bland annat människors och djurs liv och hälsa. I EG-domstolens praxis har undantagsreglerna tillämpats restriktivt. Förhållandena i förevarande mål är inte sådana att undantagsreglerna får anses tillämpliga.

Det klandrade kravet innebär att endast leverantörer som anlitar djurhållare som i alla hänseenden uppfyller kriterierna i svensk djurskyddslagstiftning eller livsmedelstillverkare vars kött råvaror producerats av sådan djurhållare kan komma ifråga. Kommunerna har inte förmått förklara kopplingen mellan detta krav och föremålet för upphandlingen. De uppställda kraven innebär inte heller med nödvändighet att kvaliteten på livsmedlen blir sämre om uppställda kriterier i något hänseende inte uppfylls.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**

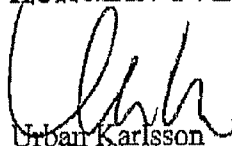
Servera uppger ostridigt att svensk djurskyddslagstiftning i vissa avseende är strängare än bestämmelserna i andra EU-länder. Kommunerna har inte visat varför sådana konkurrensbegränsande krav är befogade ur exempelvis djurskyddssynpunkt.

Slutligen har kommunerna inte visat hur kontroll och uppföljning av de krav på svensk djurhållning som ställs i upphandlingen ska gå till, om djuren inte omfattas av svensk djurskyddslagstiftning.

Vid ovan angivna förhållanden får Servera anses ha visat att kommunernas förfarande strider mot principerna om likabehandling och icke-diskriminering.

En ytterligare förutsättning för ingripande är att överträdelsen av LOU har medfört att Servera lidit eller kan komma att lida skada. Ostridigt har Servera tillgång till svenskt kött och kan lämna anbud baserat på svenskt kött. Servera har inte gjort sannolikt att bolaget, om det hade lämnat anbud, skulle ha fått kontraktet om upphandlingen hade gått rätt till. Servera har inte heller gjort sannolikt att bolaget, om det hade lämnat anbud, skulle haft en realistisk möjlighet att erhålla kontraktet om upphandlingen hade gått rätt till. Slutligen har Servera inte visat att bolaget haft några kostnader för att förbereda anbud. Sammanfattningsvis har Servera inte gjort sannolikt att överträdelsen har medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada av något slag. Detta innebär att något ingripande enligt LOU inte ska ske, trots den överträdelse som skett.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B)

Urban Karlsson

SVERIGES DOMSTOLAR

Bilaga

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.